

Abonamentele

1 an 50 cr.,
6 m. 30 fl.
3 m. 15 fl.
1 lună 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 14 fl.
Pentru străinătate:
1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un şir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
şi timbru de 30 cr.

Redacţiunea şi Administraţiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără şi la poste şi librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 23 Iulie st. v.

După telegrama noastră dela Buda-
pesta, publicată în numărul nostru de ieri,
cestiunea bulgară a început a se mişca
într'un *tempo* mai iute. Am fi îndreptăţiţi,
după telegrama aceea şi după cea dela
Viena de acelaşi dat, a ne aştepta astăzi
sau mâine la alte telegrame dela vre-un
punct al Bulgariei, care se ne anunţe so-
sirea prinţului Ferdinand de Coburg în
Bulgaria, depunerea jurământului, primirea
guvernului şi toate celelalte câte sînt de
lipsă pentru aşedarea unui domnitor într'o
ţeară.

Telegrama dela Viena însă are o co-
diţă. Codiţa telegramelor dela Viena de altă
parte consună în esenţă cu cuprinsul te-
legramei tot de ieri dela Constantinopol.
Una admonează de paşi precipitaţi, alta
are în vedere o conferinţă de puteri, care
se resoalve cestiunea bulgară. Admoni-
ţiunea aceasta ca şi propunerea conferinţei
este semn, că situaţiunea nu e tocmai
senină.

În tot cazul, dar' mai ales dacă
prinţul de Coburg a plecat spre Bulgaria
şi nu ia în considerare consiliile Porţii, ar
fi interesant a şti, că al cui protegiat merge
să ocupe tronul vacant al Bulgariei?

Al Rusiei la toată întemplerarea nu
poate fi. Rusia este şi acum stăruitoare
într'aceea, că guvern, regentă şi Sobranie
din Bulgaria nu sînt legale. Prin urmare
nici ceea-ce au lucrat ele nu poate fi legal,
se înţelege, din punctul de vedere al Rusiei.

Nici candidatul Porţii nu poate fi, cu
toate că aceasta nu are scrupulii, care îi
are Rusia. Poarta, care se pare a fi in-
diferentă de împregiurarea, că cine va
ocupa tronul Bulgariei, rupte din trupul
ei, este mai mult îngrijată de conflicte
nouve, ce s'ar pute nasce între puterile eu-
ropene. Ea de sigur că se teme, că con-
flictele aceste tot numai pe contul ei au
să se resoalve.

Germania se lapădă la ori-ce ocasiune
de aceea, că ar avè interese directe în

Orient. Ea, care a lăsat pe Alexandru de
Battenberg în voia sorţii lui, nu credem
că ar protegia pe principele de Coburg.

Dintre celelalte puteri mari, afară de
Austro-Ungaria, earăşi nici una nu poate
fi protectoare domniei celui nou ales pentru
tronul Bulgariei. Austro-Ungaria, ca ve-
cină imediată cu Orientul, are interese de
a protegia pe cineva pe tronul Bulgariei.

Şi dacă semnele nu ne înşală, prin-
cipele de Coburg, despre care nu e de a se
presupune, că ar merge numai pe socoteala
sa proprie în patria cea nouă, nu poate
fi decât protegiatul Austro-Ungariei.

Nu simţim a fi chemarea noastră să
judecăm, dacă Austro-Ungaria face bine
sau rău. Împregiurările, care ne sînt nouă
impuse, zădărnicesc din capul locului va-
loarea judecăţii ce ni-am face, şi dacă ju-
decata aceasta ar fi încă odată aşa de
bună.

Un lucru însă ne va fi şi nouă permis
şi cu putinţă a constata, că dacă miş-
carea cea nouă a cestiunii bulgare se face
sub protecţiunea monarhiei noastre, con-
flictul cu Rusia este foarte apropiat.

Bărbaţii de stat din Rusia caută de
mult un conflict cu Austro-Ungaria, pen-
tru-că de mult s'a şis, că drumul la Con-
stantinopol pentru Rusia este peste Viena.

Fiind Constantinopolul cauza, privilegiul
cu un protegiat de bună seamă ar fi bine
venit pentru Rusia, ca să ajungă odată la
răfueala unei socoteli, pe care Ruşii pare
că s'au săturat a o mai purta în cărţile
lor de conturi curente.

Avem toată încrederea, că bărbaţii
de stat ai monarhiei noastre se vor fi în-
grijit şi pentru eventualitatea conflictului
cu Rusia, ca monarhia la timpul seu să
se opună cu demnitate agresorului din
afară.

Sîntem cu toate aceste nedumeriţi
pentru situaţiunea internă şi n'am dori,
ca înainte de a se lămurii aceasta să intrăm
în ceartă cu nimenea din afară. În Cis-
lăitania divergenţele între Germani şi Slavi
nu mai încheată. Este o luptă continuă

pentru conducere, dar' nu pentru o în-
ţelegere frăţească între naţionalităţile de
acolo. Dincoace, la noi în Transilvania,
conducerea ar fi asigurată de mult în mâ-
nile Maghiarilor. Acestia însă nu se mai
mulţumesc nici cu atîta. Ei vor ca din
Ungaria să dispară naţionalităţile nema-
ghiare şi Ungaria să devină un stat na-
ţional maghiar. Românilor, Germanilor,
Slavilor aceasta nu le convine şi, lucru
foarte firesc, că într'o astfel de situaţiune
cei mai ameninţaţi în existenţa lor, nu pot
fi mulţumiţi.

Este adevărat, că diarele oficiale de
vre-o câteva zile pare că ar începe a
atinge nise coarde mai plăcute pentru
unele dintre naţionalităţile Ungariei. S'ar
pute, ca bunăvoinţa aceasta extraordinară
şi neaşteptată, să steie în legătură şi cu
călătoria Monarhului prin ţeară.

Diarele maghiare şi maghiaroane însă
şi-au mâncat de mult creditul. Câţi
munţi de aur n'au promis ele la alte oca-
siuni, până au trecut preste vre-un ne-
caz, pentru-ca mai târziu să nu mai vree
să scie de nimica şi să-şi bată joc de cei
ce au crezut promisiunilor lor.

Noi am stăruit de mult pentru o
limpedere dreaptă şi sinceră a situaţiunii
la noi acasă, însă tot înzadar. De aceea
acum, deşi în împregiurări atât de seri-
oase, aflăm mai consult a ne mărgini la
constatarea lucrurilor şi la atragerea aten-
ţiunii asupra lor. Vaţă apoi cei cu pu-
terea în mână ce vor face.

Am dori însă, ca să vaţă cât mai
curînd şi să facă ceea-ce e spre binele
monarhiei earăşi cât mai curînd, căci
timpul, aşa ni se pare, că întetesc şi în-
tetesc foarte.

Revistă politică.

Sibiu, 23 Iulie st. v.

Alteţa Sa imperială Archiducele
Albrecht şi-a serbat ieri în Weilburg
lîngă Baden în cel mai restrîns cerc fa-
miliar iubileul de şaptezeci de ani
al naşterii Sale. Cu toate că la ex-

presa dorinţă a înaltului iubilar, serbarea
a fost de un caracter privat şi curat fa-
miliar, aproape toate jurnalele din capi-
tala monarhiei îşi aduc aminte cu acest
prilegiu de bătrînu şi gloriosul conducător
al armatei austriace. „Wiener
Abendpost“ scrie între altele: „Cu toate
că înaltul iubilar, credincios simplităţii în-
tregei lui fiinţe, voesc să petreacă această
zi memorabilă retras şi în linişte, în
toate părţile monarhiei mii şi eară mii
de inimi austriace vor participa cu bucu-
rie la această rară festivitate şi cu o mîn-
drie patriotică îşi vor aduce aminte de
ilustrul prinţ, care a împodobit cu lauri
neperitori stindardele Austro-Ungariei şi a
strălucit totdeauna pentru toţi ceilalţi drept
model al vîrţilor militare şi cetăţenesci.
Pretutindene se vor ridica rugăciuni sme-
rite către cer, ca preabunul Creator să
dăruească gloriosului mareşal eroic încă
o viaţă lungă, spre prosperitatea Austro-
Ungariei, a bravei sale armate şi a cre-
dincioaselor sale popoare.“

Nu mai încapă îndoială, că poporul
român din monarhia aceasta încă se ală-
tură acestor urări loiale faţă cu ilustrul şi
gloriosul mareşal.

În decursul celor din urmă 24 de
oare, cestiunea bulgară a intrat în-
tr'un nou stadiu. Poarta, care până acum
a observat o atitudine foarte rezervată şi
şi-a definit punctul ei de plecare faţă cu
alegerea prinţului Ferdinand de Coburg
într'acolo, că ea ar fi aplecată a sancţiona
alegerea admitînd, că ea va fi aprobată
de puterile signatate ale tractatului de
Berlin, s'a lăpădat de reserva ei şi s'a
adresat direct către prinţul. Se vede, că
în faţa scirilor ce se respîndiseră zilele din
urmă despre grabnica plecare a prinţului
de Coburg la Bulgaria, Poarta s'a simţit
nevoită a interveni şi a advertisa în toată
seriositatea pe nou alesul principe de a
merge la Bulgaria, fără a se fi asigurat
mai înainte de aprobarea tuturor puterilor.

Cât priveşte însăşi plecarea prinţului
la Bulgaria, diarele aduc cele mai contra-
dicătoare sciri. Unele susţin, că are să plece
preste două zile, altele că a plecat deja,
ear' altele afirmă, că se află în Viena şi
aşa mai departe, că omul nu se mai poate
orienta de loc.

Un lucru stă mai pre sus de ori-ce
îndoeală, că Rusia nu a renunţat la punctul
ei de plecare în această afacere şi foile

Foia „Tribunei“.

Mica Fadetă.

De George Sand.
(Urmare.)

III.

Sylvinet nu voi să audă nimic din toate
acestea; cu toate că avea inima mai duioasă ca
Landry pentru tatăl seu, mamă-sa şi pentru mica
Nanetă, el se temea de a o lăsa aceasta în spi-
narea iubitelui seu frate.

După-ce au mai discutat, ei traseră la
sorţi cu paie neegale şi soartea cădă pe Landry.
Sylvinet nu fu mulţumit cu această probă şi
voi să încerce soartea cu un ban aruncat, —
faţă sau dos. Faţa cădă de trei ori pentru el,
trebuia dar' ca tot Landry să plece.

— Veţi bine, că soartea voesc, dişe Lan-
dry, şi scii că nu trebuie să te împotrivesci
sorţii.

A treia zi, Sylvinet plânse încă mult, dar'
Landry nu mai plîngea aproape de loc. Pentru
prima dată idea de a pleca îi făcuse poate mai
multă înfristare ca fratelui seu, pentru-că el îşi
cunoştea mai bine curagiul şi nu se lăsa pe nă-
dejdea neputinţei de a se opune părinţilor sei.
Afară de acestea Landry avea mai mult amor
propriu ca fratele seu. Li s'a şis de atîtea ori,
că nici odată nu vor ajunge oameni desevîrşiţi,
dacă nu se vor deprinde să se despartă, încât
Landry, care începea să simtă mândria celor pa-

truspredece ani, voia să arete, că nu mai era
un copil.

El era totdeauna ântăiul, care îmbărbăta
pe fratele seu, şi-l pune la cale începînd cu
ziua când au fost să caute un cuib în vîrful
unui copac, până în ziua în care se găsiau.

El reuşi şi de astă-dată a-l linişti, şi seara,
întorcîndu-se acasă, îi spuse tatălui seu, că frate-
seu şi el s'au hotărît a-şi face datoria, că ei
au tras la sorţi şi că el, Landry, va trebui să
meargă să mine boii cei mari dela Priche.

Jupân Barbeau luă pe gemeni pe unul din
genunchii sei, cu toate că erau cam mari şi tari,
şi le vorbi astfel:

— Copiii mei! eacă-vă ajunşi la vîrsta de a
pute judeca; o vîd după supunerea voastră şi
sînt mulţumit. Aduceţi-vă aminte, că dacă copiii
fac plăcerea tatălui şi mamei lor, ei fac plăce-
rea lui D-şeu din cer, care îi răsplătesce într'o
zi. Nu voesc să ştiu, care din voi amîndoi s'a
supus cel dintăiu. D-şeu îl scie şi-l va binecu-
venţa atît pe el, pentru-că a vorbit drept, cît şi
pe celalalt, pentru-că a ascultat.

După aceea el duse gemenii la mama lor,
ca şi aceasta să-i laude; dar' jupănelei Barbeau
îi fu atît de greu a se stăpîni să nu plîngă,
că nu putu să le dică nimic şi se mulţumi a-i
săruta.

Jupân Barbeau, care nu era de loc neîn-
demănat, scia foarte bine, care din doi avea
mai mult curagiu şi care mai mult simţemînt
de iubire. El nu voi de loc să treacă cu vederea
bunăvoinţa lui Sylvinet, căci vedea, că Landry

era hotărît din toată inima, şi numai un singur
lucru, durerea fratelui seu, putea să-l abată dela
ţinta lui. De aceea destepă pe Landry înainte
de a se face ziua, avînd grije de a nu mişca
pe gemenul cel mai mare, care dormia lîngă el.

— Aide, dragul meu, îi dişe el încet, tre-
buie să plecăm la Priche înainte de a te vedea
mamă-ta, căci scii că aceasta o mănescă şi tre-
buie să o scutim de adio. Eu merg să te conduc
la noul tău stăpîn şi să-ţi duc pachetul.

— Nu-i voi dice adio fratelui meu? în-
trebă Landry. Asta ar fi prea mult: să plec
fără să-l anunţ?

— Dacă fratele tău se scoală şi te vede
plecînd, va plînge, va destepă pe mamă-ta, şi
se va pune şi dînsa să plîngă mai amar, din
causa mîhnirii voastre. Aide, Landry, tu eşti un
băiat de inimă şi nu ai voie să vezi pe mamă-ta
bolnavă. Fă-ţi datoria cum trebuie, copilul meu.
Nu mai târziu ca astă seară, îţi voi aduce pe
fratele tău, şi fiind mîne Duminecă, tu vei veni
să vezi pe mamă-ta des de dimineată.

Landry se supuse cu curagiu şi trecu por-
ţiţa casei fără a se mai uita îndărătul lui. Ju-
păneasa Barbeau nu dormia aşa de adînc şi nu
era aşa de liniştită, ca să nu fi auzit tot ceea-ce
bărbatul ei îi dicea lui Landry. Sărmana femeie,
înţelegînd purtarea bărbatului seu, nu se mişcă
şi se mulţumi de a da la o parte puţin perdeaua
patului, pentru-ca să vaţă eşind pe Landry. Su-
fletul ei era atît de plin, încât sări din pat pentru
a merge să-l sărute, dar' se opri când ajunse
lîngă patul gemenilor ei, unde Sylvinet dormia

încă foarte adînc. Bietul băiat plînsese atît de
mult, trei zile şi trei nopţi, că acum era plin de
osteneală, ba chiar suferia puţin de friguri,
căci se învîrtia pe perina sa, gemînd şi suspi-
nînd fără de a se pute destepă.

Atunci jupăneasa Barbeau, privindu-l nu
se putu opri de a dice, că ar fi simţit mai multă
durere, dacă l-ar fi văzut pe acesta plecînd.
Este foarte adevărat, că el era cel mai simţitor
dintre ei, sau pentru-că el avea un temperament
mai moale, sau pentru-că D-şeu, în legea naturii
sale, ar fi scris că dintre două fiinţe cari se iu-
besc, fie din amor, fie din amicie, totdeauna una
se-şi dee inima mai mult ca cealaltă. Jupânul
Barbeau avea mai multă preferinţă pentru Landry,
pentru-că puneam mai mult preţ pe lucru şi pe
curagiu ca pe desmierdări şi atenţiuni. Dar' ju-
păneasa Barbeau avea aceeaşi preferinţă pentru
cel mai gingaş şi mai dulce, care era Sylvinet.

Muma privi pe sărmanul băiat, care era
palid şi desfigurat, şi îşi dişe că ar fi un lucru
sfîşietor de a-l da aşa de curînd la lucru; că
Landry are mai multă putere pentru a duce greu-
tăţile, şi afară de asta iubirea lui faţă cu fratele
seu şi cu mamă-sa nu-l atinge în aşa grad, ca
să-i pricinuească vre-o boală. Este un băiat, care
are multă stăruinţă pentru datorinţele sale, se
gîndi ea; dar' cu toate aceste, dacă nu ar avè
inima puţin tare, tot nu ar fi putut pleca astfel
fără de îndărătăcie, fără de a-şi întoarce capul
şi fără a-i curge o lacrimă. El nu ar fi avut
puterea de a face doi paşi, fără de a ingenunchia
spre a cere curagiu dela Dumneşeu, şi s'ar fi

rusesci amenință mereu cu intervenirea armată, la casă ca prințul se va duce în Bulgaria fără consimțământul puterilor și în special al Rusiei.

Moartea panslavistului Mihail Katkoff poate să fie de o mare importanță. Katkoff a fost capul recunoscut al partidului național rusesc, care mereu șala în contra relațiilor ce le avea Rusia cu celelalte puteri. Acestui partid i-a succedat în momentul de față nici vorbă nu poate fi de o relație prietenoasă a Rusiei cu cele două puteri centrale. Katkoff a stat în grația țarului și ca editor al ziarului „Moskovskii Vedomosti” exercită asupra Rusiei întregi o viață înfrigurare diplomatică. Nu se știe, dacă prin moartea lui partidul național rusesc își va pierde ori nu înfrigurarea. Se afirmă însă, că Katkoff a fost la toată întâmplarea o pedecă pentru o apropiere a Rusiei către puterile centrale și că e probabil, ca dl de Giers să câștige acum din nou mână liberă.

Cestiunea gimnasiului din Blaj.

(Urmare și fine.)

B.

Reprezentatiunea către Casa magnatilor.

Excelentissime domnule președinte!

Ilustră Casă de sus!

Proiectul de lege despre scoalele medii, care zace pe masa înaltei Case de sus, se prezintă într-o așa formă, încât mă constrânge a-mi ridica vocea în numele bisericii catolice de rital grec; deoarece ce află, că acela față cu biserica numită nu numai nu este ecuitabil, dar prin mai multe dispoziții de ale sale ne umple de anxietate.

Dar' chiar și în contextul său delatant împărțirea acea naturală, ce nu a putut să o ignoreze; așa în principiu nu accentuează diferența aceea, ce precum e cunoscut, există în faptă între scoalele medii de stat și între cele confesionale, ci numai o atinge indirect deși diferența aceea zace în însăși natura lucrului într-atâtă, încât cel ce nu ar voi a o recunoaște, ar trebui să demustre, că în patria aceasta nu se află scoale medii susținute din averea confesiunilor; ear' a voi să demustre aceasta, nu ar fi alta decât încordare deșăartă, pentru că realitatea adevărată contrarului. Aparițiunea aceasta arată într-această, că înaltul regim al instrucțiunii publice în sensul acestui proiect s'ar bucura și ar fi și aplecat a ajutama după puteri, ca confesiunile pe încetul să se dispenseze de grija și sarcina, în puterea căreia independent conduc educațiunea și instrucțiunea tinerimii în institutele de învățământ, cari le susțin ele însele și așa cu timp și educațiunea și instrucțiunea acelor tineri încă să se încredințeze conducerii înaltului regim al instrucțiunii publice, pe cari confesiunile ar dori să-i crească în scoalele medii spre serviciul bisericilor sale.

Întru aceea nu cred, că confesiunile ar fi aplecate a face aceasta, cel puțin nu ușor ar face-o; pentru că de o parte existența proprie și susținerea instituțiilor confesionale pretinde, ca elevii lor să se crească și instruească și în

apropiat de patul meu, unde eu mă prefăceam că dorm, numai pentru a mă privi și pentru a săruta marginea perdelei mele. Landry al meu este în adevăr un băiat sdrăven.

Pentru asta trebuie să trăiască, să muncească, să lucreze și să schimbe locul. Dar' acesta are inima unei fete; este atât de gingaș și de dulce, că nu poți să te opresci a-l iubi ca pe ochii tei.

Așa cugeta în sine jupâneasa Barbeau, care se întorsese în patul ei, unde nu mai putea adormi, pre când jupânul Barbeau ducea pe Landry preste liveșile și pășunile coastei dela Priche. Când fură pe o mică înălțime, de unde nu se mai vedea casele dela Cossa, îndată ce începi să cobori, Landry se opri și se uită îndrăgostit. Inima i-se bătea, el se aședea pe feregă, numai putând face un pas mai mult. Tatăl său se făcu că nu-l observă și merse mai departe. Preste un minut el îl chemă cu blândețe, zicându-i:

— Eată, se face ziua, Landry; se ne grăbim, dacă vrem să ajungem înainte de a răsări soarele.

Landry se sculă, și cum își jurase de a nu plânge înaintea tatălui său, el își opri lacrimile, care îi năvălau în ochi.

El făcu așa, ca și cum ar fi lăsat să-i cadă cuțitul din buzunar, și ajunseră la Priche fără de a arăta mahnirea sa, care nu era de loc mică.

(Va urma.)

interesul bisericilor sale, ca așa dinții cu timpul urmând exemplul străbunilor și predecesorilor săi să fie precum cetățeni fideli ai puterii, așa și credincioși pui ai bisericilor sale; ear' aceasta numai așa se va putea ajunge, dacă vor întoarce supraveghiere deșteaptă și grije distinsă spre aceea, ca surescena dînselor sub durată instruirii, pre cât e posibil, să rămână scutită de torentul indiferentismului modern, și de infecțiunea ideilor destructive ce-i înalță capul!

Și oare pentru-ace proiectul doarece așa tare, că regimul instrucțiunii publice să extindă influența sa întru așa mare măsură și asupra scoalelor confesionale?

Din parte-mi, cel puțin, presupundouă cauze: una este, ca să asigure învățarea limbei de stat și în institutele confesiunilor de altă limbă. Dară aceasta nu e cauză suficientă, ca pentru aceasta confesiunile să nu poată dispune independent în scoalele lor proprii; pentru-că de învățarea limbei statului și acum grijesc și institutele confesionale, apoi învățarea aceleia o întăresc și alți factori cotidiani existenți afară de școală, și pun în prospect apropierea ei; așa spre exemplu relațiile vieții publice custătore în patria aceasta, pentru cari toți cei-ce cultivați în institute voiesc a lucra pe terenul vieții publice (și căți vor fi de aceia, cari să nu voiască aceasta?) împinși și de indemnul lor propriu, se vor nevoi a-și-o însuși în măsura cerută.

Preste aceea, în careia cultivării nu învățarea unei limbi, — carea și așa încă nu e necunoscută — e capul lucrului, ci cultura universală, și însușirea acelu grad de calificatiune științifică, carea poate face, ca respectivii să fie capaci spre a presta patriei și bisericilor sale toate serviciile acele, ce vor recere cooperarea dînsilor.

Eu însă cunosc un alt motiv, care fără îndoeală e mai eficace decât sila pusă în prospect, spre a îndupleca pe ori-cine, ca el de sine să-și câștige cu toată promptitudinea cunosciența limbei de stat, și acesta este: înființarea și aplicarea de instituțiuni basate pe dreptate și ecuitate, atari instituțiuni nu câștigă numai limba, care și așa e numai o pârteică fragilă din corpul omenească, ci cuceresc și inimile și așa îmbrățișează întreg omul.

Unde există instituțiuni de aceste, acolo în-trebuințarea silei este superfluă, ba e mai mult stricăcioasă decât folositoare, pentru-că ea numai amărăciune produce.

A doua cauză, pentru care acest proiect voiesc a abate și scoalele confesiunilor sub influența decideră a înaltului regim, după opiniunea mea este, ca statul să poată exercita dreptul său de superinspecțiune. Întru aceea proiectul de pe tapet din respectul acesta statoresce: (cu distincțiune în §§-ii 8, 22, 24 și 49) norme, cari mai mult seamănă a ingerență polițenească, decât a superinspecțiune; pentru-că acela așa bariere trage în giurul scoalelor confesionale, cât în cele din urmă restrângerea lor după mai mult timp poate crește întru atâta, încât abia le va mai putea cineva cunoaște de confesionale de pe alta, decât de pe aceea, că se susțin din averea confesiunilor, și că confesiunile, cari luate într-una ca cetățeni de stat formează în partea sa considerabilă și statul, față cu institutele lor proprii vor să aibă numai datorința frumoasă și semnificativă, în puterea căreia sunt obligate, nu numai a susține ele singure scoalele și institutele de învățământ proprii, și a le prevedea cu aparate făcând spese, cari de multe-ori trec preste puterile lor, ci preste aceea a concure cu denarii săi — amăsura aruncului făcut după contribuțiune — și la înființarea și susținerea scoalelor și institutelor de învățământ ale statului!

Proiectul, ce se află pe masa înaltei Case, nu întru atâta asigură pentru regimul instrucțiunii publice dreptul statului de superinspecțiune, ci mai virtos tinde a-i procura drept de dispunere asupra institutelor de învățământ și ale confesiunilor.

Aceasta apare lămurit din toate prescrierile acele, cari determină precum scopul, ce este a se atinge sub durată cursului școlastic, așa acumularea obiectelor de învățământ și cuantumul lor, apoi numărul oarelor și restimpul instrucțiunii; toate aceste spre nu puțină daună a instrucțiunii, carea numai prin mișcarea liberă și conscie a profesorilor aplicați poate căpăta avântul, ce se așteaptă pe dreptul și progresul întru învățământ.

Însă dacă pe calea indicată de proiect s'ar și putea aștepta ceva îndreptare în starea prezentă a instrucțiunii, aceea din partea puterilor didactice abia va fi în măsura, precum se spearează; pentru-că la rezultatele instrucțiunii mai concure și alți doi factori, cari sînt: timpul învățării și al instruirii, și puterile spirituale ale tinerimii studioase; ear' acestia ambii și acum așa încărcăți sînt cu obiecte de învățământ, în-

cât de nu se va face schimbare și întru aceste, înaintarea așteptată nu va urma.

Ce să zicem? dacă considerăm mai încolo și acelea, cari regulamentează disciplina școlastică și procedura disciplinară, asemenea și calificarea profesorilor și aplicarea lor, ear' cu deosebire funcționarea profesorilor și ținerea examenelor mai ales a celor de maturitate, și judecarea asupra rezultatului acelor o restrîng în așa măsură, încât putem zice, că în puterea acelor dispozițiuni regimul instrucțiunii publice prin organele sale, chiar și când acele nu ar fi bărbăți de specialitate, nu numai influențează ori ce activitate didactică în institutele confesiunilor, ci încă dispune după placul său și decide finalmente!

În consecuența acestora putem întreba: unde rămâne așa dară acea autonomie a confesiunilor, carea, ca la corporațiuni independente și recunoscute de stat le compete și după dreptul natural față cu scoalele lor proprii, ca unele ce formează condițiunea de existență a lor?

Sau doară autonomia acelor a tuturor se poate ignora pe scurt? și încă ce e mai mult! doară și dreptul existent al bisericii catolice de a dispune autonom asupra scoalelor și institutelor sale, se poate restrînge așa numai pe ușor? sau se poate desconsidera dreptul de a dispune independent în scoalele sale proprii al bisericii aceleia, carea în patria aceasta a existat mai înainte decât însuși statul organizat, și carea și ea însăși a ajutat realizarea acestui stat, și în tot timpul a conlucrat și în interesul consolidării aceluia?

Această autonomie însă a confesiunilor, a cărei chemare este a păstra sub conducerea exclusivă și sub dispunerea dînselor scoalele, ca pe anele cari sînt creațiunile și instituțiunile lor proprii, prin aplicarea principiilor acestui proiect de lege, nu peste mult timp ar deveni iluzorie.

Ear' aceasta cum se să poată împăca cu augustele și nu mai puțin importante diplome și legi regnicolare, precum și cu ordinațiunile aulice și literale fundamentale sunătoare despre fundațiuni regesci? cari — ca să vorbesc numai de Transilvania, de care aparțin și eu — au întemeiat autonomia confesională a institutelor de învățământ ale confesiunilor din Transilvania, și au și garantat-o pentru toate timpurile?!

Așa tractatul din Viena dela 28 Iunie 1866, prin care s'a statorit raportul de atunci al Transilvaniei către Austria și Ungaria, în punctul al 6-lea conține aceste: „(Maiestatea Sa) nu va turbura nici într-un mod, nici într-un timp și sub nici un pretext cele 4 religii recepte în Transilvania, nici va lucra spre ocuparea templelor, scoalelor, parochiilor, venitelor și a bunurilor lor.“ *)

Asemenea se declară împăratul și regele Leopold în diploma dată în 4 Decembrie 1891, zicînd între altele aceste: „în cauza religiunilor recepte, a templelor, scoalelor, parochiilor, cari există acolo acum, nu se va face nici o schimbare; eară contradicțiile ce s'ar ridica fie de eclesiastici, fie de profani, nu vor folosi nimic în contra acestora.“ **)

Și totuși ce mare schimbare este cu respect la scoalele acele, care o pune în prospect proiectul!

Ear' dintre legile țerii, prin care confesiunilor transilvane cu respect la institutele de învățământ ale lor li-s'a garantat autonomia și independența, citez numai una, care în privința aceasta totdeauna s'a considerat de normativă; și acesta e art. de lege 55 al dietei transilvane dela 179°/1, care între mai multe cuprinde aceste: „Cu învoirea grațioasă a Maiestății Sale staturile deciseră cu vot comun, ca eclesiilor celor 4 confesiuni să le fie iertat a ridica ori-și-unde biserică, turnuri și școale, fără de nici o pedecă, precum în puterea articolului prezent staturile fiecărei religii să se asigurează, că nici odată nu vor fi turburate întru folosirea bisericilor, colegiilor și gimnasiilor, care le posed acum, nici a celor-ce le vor ridica în viitor.“ ***)

Toate aceste drepturi de autonomie și de a dispune liber în giurul institutelor sale de învățământ și legislațiunea Ungariei le-a garantat și bisericii gr-catolice prin art. de lege XLIII din

*) Neque quatuor religiones in Transsylvania receptas ullo ibi modo, tempore et praetextu turbare curabit (Sua Majestas) nec allaborabit in templorum, scholarum, parochiarum, proventuumque eorum occupatione.

**) In causa receptorum ibidem religionum, templorum, scholarum, parochiarum, quae ibi nunc extant, nihil alterabitur, contradictionibus quibuscunque sive sacri sive profani ordinis nihil unquam in contrarium valentibus.

***) Benigne annuente Sua Majestate communi Statutum voto statutum est, ut liberum sit singularum quatuor religionum Ecclesiis ubicunque . . . sacras aedes, turres atque scholas absque ullo impedimento extrui facere, prout vigore praesentis Articuli singularum religionum status assecurantur, quod in moderno . . . actu possessorum ac in futurum . . . extruendorum templorum, collegiorum et gymnasiolorum usu nunquam turbabuntur.

1868, care regulând în detaliu unirea Transilvaniei cu Ungaria în §. 14 statoresce sărbătorește și dispune aceste: „Toate legile acele ale Transilvaniei, cari în teritoriul transilvan și al așa numitelor părți ungarice, garantează pentru religiunile recepte, pentru bisericile și autoritățile eclesiastice atât liberul exercițiu al religiunii și autonomiei ei, cât și egalitatea, relațiunea împrumutată și respective cercul de activitate, nu numai se susțin nevătămăte, dar' totodată se extind și asupra bisericilor greco- și armeno-catolice și asupra celei greco-orientale.“

După permiterea acestora, fie-mi iertat a aminti și aceea, că precum după natura lucrului, așa și în sensul ordinațiunilor grațioase ale mai multor regi ai Ungariei, scoalele și institutele de învățământ ale bisericii române catolice de rital grec, ale căror drepturi și interese după chemarea mea sântă de metropolit sînt dator a le reprezenta, și dacă se recere, a le și apăra, au fost întemeiate și destinate pentru cultivarea națiunii române, ce a recunoscut și însuși fericitul rege apostolic Francisc I și a prefapt și din partea sa de scop, prin preafinaltul rescript dela 25 Aprilie 1829, în care demandă, „ca episcopul să grijească de scoale și cultura națiunii sale.“ *)

În sensul celor spuse e mai pre sus de toată îndoială, că în institutele greco-catolice române, și așa și în scoalele medii, pondul principal trebuie să se pună spre cultivarea națiunii, eară aceasta nu se poate fără de a se folosi limba română ca limbă vehiculară, și fără de a se ține și în sensul ordinațiunilor regesci în usul acesta pentru toate timpurile.

Tot aceasta o întărește încă și însuși articolul de lege despre naționalități adus în 1868, care în § 17 dispune aceste: „și pentru stat fiind scopul cel mai înalt a se îngrijii despre aceea, ca cetățenii conviețuitori ai patriei de ori-ce naționalitate să se poată cultiva în limba lor maternă curat până acolo, unde se începe cultivarea mai înaltă academică.“

Ear' limba naționalității la noi la Români capătă încă mai mare momentuositate prin aceea, că limba poporului sau limba română e limba proprie și a însăși bisericii noastre.

Deci la Români limba naționalității și în interesul bisericii se consideră de un tesaur tare prețios; și fiecare Român recunoaște de condițiune vitală pentru biserica sa și aceea a fi necesar, ca nu numai științele bisericesti respective să se propună în limba bisericii, ci și obiectele de învățământ ale cultivării pregătitoare, care se învață în institutele premergătoare respective în gimnasiu.

După-ce așa dar' din cele zise e învederat, că proiectul de lege, care se află pe tapet, voiesc a restrînge dreptul vigent al bisericilor de a dispune liber, așa a mărgini și autonomia acelor față cu scoalele lor, precum și că dispozițiunile mai severe, ce se pot nasce din astfel de restrîngere, care dealtmintrenea sînt puse în prospect, ori-când și ori-cum s'ar efectui ele, vor să pericliteze limba română și prin legea vigentă despre naționalități garantată, care e totodată și limba bisericii mele, ear' prin aceasta s'ar periclită și interesele capitale și condițiunile de existență ale bisericii mele, eu consider proiectul acesta de vătămător față cu legea de naționalități și față cu biserica mea, pentru aceea cu adîncă reverență mă rog, ca înalta Casă de sus să binevoiască a recede dela desbaterea proiectului de lege sunător despre instrucțiunea în scoalele medii, care se află pe masa dînsiei.

Dealtmintrelea rămân cu distinsă venerațiune

Budapesta, în 12 Martie 1883.

Dr. Ioan Vancea,

archiep. și metr. de Alba-Iulia și Făgăraș. †)

Cronică.

Maiestatea Sa Monarchul a sosit ieri dimineață la oarele 6 în München. Maiestatea Sa, care purta haine civile, a fost întâmpinat la gară de prințul regent Luitpold, de prințul Leopold și prințesa Gisela. Astăzi Maiestatea Sa pleacă din München la Tegernsee și Kreuth, unde petrece Maiestatea Sa Impărăteasa.

Numiri. Ministrul reg. ung. de culte și instrucție publică a întărit definitiv în postul său de până acum pe Iuliu Jánossy, învățător ordinar la școala elementară de stat din Bereteu. — Direcțiunea financiară din Seghedin a numit pe respicientul de finance, Constantin Alexio-vics de practicant de vamă la oficiul superior reg. de vamă din Pan ciovă.

*) Denique Episcopo stricto imponitur, ut habeat curam scholarum et culturae Nationis.

†) Nefind de interes general, celelalte hărți, la care se provocă dl Dr. Aug. Bunea în întîmpinarea sa, nu le mai publicăm.

Red. „Tribunei“.

Statutele modificate ale reuniunii economice din comitatul Braşovului au fost aprobate din partea ministerului reg. ung. de agricultură, industrie şi comerţ.

Raportul camerei comerciale şi industriale din Braşov pe anii 1880—1884 a apărut în limbile maghiară şi germană. Acest raport se poate procura la librăria de curte reg. ung. Grill. Preţul unui exemplar e 1 fl.

Un protopop pricopsit din ajutorul de stat. Foia oficială publică, că ministrul de culte şi instrucţiune publică a dat protopopului Nicolae Todoran din Cetatea-de-baltă un ajutor de 100 fl. din ajutorul de stat ce s'a detras dela biserica gr.-or. din arhiepiscopia transilvăneană. Dintre protopopii noştri până acum numai părintele Almăşan, tatăl avocatului şi deputatului sinodal Vasile Almăşan, a mai primit un asemenea ajutor. Aşa respectează protopopii noştri conclusele sinoadelor arhiepiscopane?

Măsuri contra holerei. Ministrul de interne a adresat tuturor jurisdicţiunilor următoarea ordinaţiune: Fiindcă holera în partea sudică a Italiei, cu deosebire în Sicilia şi Calabria nu a încetat încă, ba s'au ivit casuri sporadice şi în comune din alte părţi ale Italiei, pericolul de holera este iminent. Fiindcă în starea de astăzi a mijloacelor de comunicaţiune posibilitatea importării epidemiei nu este exclusă, ordonez ca călătorii sosiţi din Sicilia şi Calabria, acolo unde voesc să debarce pentru timp mai îndelungat, să fie supuşi unei stricte observări medicale chiar şi atunci, când în decursul călătoriei au fost supuşi deja unei carantine. Vestmintele acestor călătorii sunt a se cerceta, a se spăla şi a se desinfecia. Dacă s'ar observa la un asemenea călător simptomele unei îmbolnăviri suspecte, numai decât este a se isola şi a se da în căutare medicală. Jurisdicţiunea are să poarte grije, ca sosirea călătorilor din Sicilia şi Calabria să fie adusă la cunoştinţa autorităţilor competente, care au să poarte de grije, ca respectivii călători să fie supuşi cercetării medicale.

Ordinaţiuni-circulare ale ministrului de interne. După ordinaţiunea ministrului, relativă la măsurile de precauţiune contra holerei, s'au publicat acum alte două, una care priveşte măsurile, ce sunt de luat în casuri de idrofobie şi alta contra trahomei sau a boalei egiptene de ochi. Cea dintâi normează procedura autorităţilor, în casuri când oamenii muşcaţi de câini turbăţi sunt a se trimite în institutul Pasteur la Paris. A doua face cunoscute dispoziţiunile luate în conţelegere cu ministerul comun de război în privinţa separării soldaţilor bolnavi de trahomă. Aceasta din urmă dispune, că la dislocaţiuni de trupe, sosind în garnisoanele lor nouă, toţi soldaţii sunt a se visita în prezenţa autorităţilor civile, şi cei aflaţi bolnavi de trahomă sunt a se încuiera în localităţi cu totul separate. La încuierări de trupe este a se griji bine, ca soldaţii să nu fie încuieraţi la familii, care au membri bolnavi de trahomă.

Pagubele cauzate prin exundări, anume prin exundarea Mureşului şi a Crişurilor în anul present, s'au conseris şi s'au publicat. Astfel s'a constatat, că numai în comitatul Aradului au fost inundate 52.895 de jughere de pământ, aparţinătoare la 105 comune. Din aceste 37.116 jug. sunt pământuri arătoare şi 15.778 jug. păduri, fâneţe şi păşuni. Paguba totală este estimată cu 640.351 fl. Mai mare a fost paguba dealungul Crişului-Alb, unde sămânţurile mai multor comune au fost distruse cu totul. În comune, unde apa s'a tras curând, paguba este mai neînsemnată. În total paguba este fixată cu 12 fl. 30 cr. pro jugher. Ajutor material s'a dat numai comunei Boroşineu, unde apa a distrus şi proprietăţile intravilane. Aici au fost distribuite 600 pâni şi 400 fl. în bani. Între locuitorii cercului Chişineu se vor distribui 2500 fl. dăruiri de contele Wenkheim. Locuitorii din comunele Totvaradia şi Govoşdia s'au împărţit din partea ministerului de agricultură 15 măji de cucuruz de sămânţă pentru a sămăna din nou pământurile inecate. De tot au fost distruse sămânţurile pe 455 jug. ale comunei Micălăca, 307 jug. ale comunei Măndruloş şi 1066 jug. ale comunei Pilul-Mare. În celelalte comune paguba este mai mult sau mai puţin considerabilă.

Administraţie ungurească. După cazul dela Macău, vine altul, care tot atât de perfect ilustrează starea actuală a administraţiei ungureşti. Pe acest îl descrie „Pester Lloyd“ cum urmează: Servitorul firmei Weidinger din Zombor, cu numele Stefkó se certă cu un polişt, care cu ajutorul altor doi polişti îl arestă şi îl duse la căpitanul oraşului Nikolics. Aici Stefkó la purunca căpitanului fu bătut cu lăţul săbiilor, astfel, că după atestatul medical produs mai târziu, 14 zile are să steie în pat, până 'i-se vor vindeca ranele, contuziunile şi vinetele de pe trup. Stefkó va face arătare contra celor vinovaţi.

Reuniunea de teatru român. Din Oraviţa ni-se scrie: „Sântem informaţi, că „Reuniunea de teatru român“ îşi va ţine adunarea sa generală în acest an în Oraviţa. Comitetul aranjator e deja constituit şi lucră bărbătesc“.

Traian.

Omul poporului. Ni se scrie din Seini cu data de 26 Iulie: Poporul român totdeauna a fost şi este recunoscător faţă cu meritele bărbăţilor sei. Astfel 'şi-a exprimat recunoştinţa şi omagiiu seu atât poporul din Loc, cât şi inteli-

genţa din cele mai îndepărtate părţi faţă cu dl Alexie Berinde, protopopul şi parohul Seinului cu privilegiul cununiei ficei sale Elena. Acest bărbat a făcut mult, foarte mult pentru înaintarea culturală şi materială a poporului românesc din aceste părţi. A şi fost şi este persecutat pentru aceasta până la extrem de către concetăţenii noştri maghiari, care mai în urmă îl scoaseră şi din casina lor. Drept satisfacţiune pentru cele-ce trebuie să le îndure părintele Berinde pentru zelul seu naţional, poporul de aici şi inteligenţa din loc şi giur au participat în mod demonstrativ la festivitatea ce s'a ținut la 25 Iulie în familia veneratului nostru anteluptător. Biserica era îndesuită de popor, ear' masa de ospet' a întrunit preste 130 persoane. Cu acest prilegiu distinsul nostru bărbat dl Dr. Vasiliu Lucaciuc, sub titlul „jocul miresei“, a iniţiat o colecţiă de bani în favoarea fondului corului vocal din Persein. Resultatul colecţiei a fost 40 fl. 66 cr., un galben imperial, la olăta: 46 fl. 16 cr., care s'au depus pe seama corului din cestiune.

Episcopul Bonnaz din Căianad, bine cunoscut prin multe la fapte umanitare şi filantropice, îşi serbează în luna aceasta iubileul de 50 ani ai preoţiei sale. O circulară a vicarului episcopesc o aduce aceasta la cunoştinţa clerului şi credincioşilor din diecesa respectivă, adăugând, că episcopul din cauza sănătăţii doreşte a-şi serba iubileul în toată liniştea.

Copil înecat. În Cluj s'a înecat dîlele trecute o copilă de 11 luni într'un ciubăr cu apă. Copila se juca lângă ciubăr şi pierdându-şi echilibrul cădu în el, ear' o slujnică, care avea să grijească de copilă, şedea fără grije în odaie.

Mişcări irredentiste. În Lecce poliţia a descoperit un deposit de bombe explosive. În Ferrara au fost afişate manifeste antiaustriace, în care se reclamea Italia pentru Italiani. Manifestele purtau emblemele Istriei, a Triestului şi a Trientului.

Spioni rusesci. Din Lemberg se telegrafează, că au fost arestaţi doi arăndaşi ai morii din Holocka cu numele Cebarnat şi Solovici pentru spionajul rusesc. Numiţi au luat moara în arăndă înainte de asta cu trei luni şi de atunci în toată ziua cutierau împregiurimea. Poliţia, care 'i-a supravegheat, de mult are în mâni materialul, cu care se poate dovedi faptul, de care sunt inculpaţi.

Mihail Nichiforovici Katkoff, răposatul publicist rus s'a născut la 1820 în Moscova dintr'o familie nobilă. Studiile universitare 'şi-le-a făcut în Königsberg şi Berlin. La Berlin a fost unul dintre cei mai zelosi ascultători ai filosofului Schelling. Mai târziu a fost şi el profesor de filosofie la Moscova, numai scurtă vreme însă, căci în curând a părăsit catedra de profesor, dedicându-se publicisticii. Ca publicist a lucrat el până acum la sfîrşitul vieţii cu un succes nemai pomenit în Rusia. Între anii 1856—1861 scria în „Ruskiy Vestnik“, profesând idei moderne, liberale, cu deosebire idea selfgouvernementului englez. Totodată era în opoziţie energetică cu partidul radical socialist. La 1861 luă redacţia diarului „Moskovskii Viedomosti“. În acest diar, Europeanul modern de mai năpste a profesat cu totul alte idei. El deveni reprezentant al panrusismului celui mai neîndurat, apărând şi aprobând subjugarea Polonilor şi tirania lui Muravieff şi făcând opoziţie hotărîtă partidului constituţional, care dădea că maimuţează lucruri străine. Cu astfel de idei, cari conveniau foarte bine sistemului autocratic, el a ajuns în Rusia la o influenţă politică foarte mare, care influenţă acum pe timpul domniei Ţarului Alexandru III. s'a potenţat până la conflictele, ce le-a avut cu ministrul de externe al Rusiei, dl de Giers.

Persecutarea străinilor în Rusia. Din Caliş se telegrafează, că toţi neguţătorii şi calfele ovreesce, veniţi din străinătate au trebuit să subserie un revers, că până la anul nou îşi vor închide prăvăliile, respective vor părăsi posturile.

Medalii bulgăresci. Se telegrafează din Viena, că la monetăria statului de acolo institutul de credit a comandat 30.000 piese de medalii pentru bravură menite a fi distribuite în armata bulgară. Medaliiile poartă efigia ex-principatului Alexandru şi numele localităţilor, unde armata bulgară a luptat victorios.

Oraşul Zug în Elveţia ear' e în pericol. Din Zürich se scrie, că în 28 Iulie n. s'a scufundat o parte din zidul cetăţii Zug şi s'au arătat mai multe crepături, cari se privesc ca presemne a unei nouă neevitabile catastrofe.

Cestiuni scolare.

A XXIII programă

a gimnasiului mare public român de religiunea ort. răsăriteană şi a celorlalte scoale secundare şi primare împreună cu acesta din Braşov pe anul scolar 1886—87.

Această programă o publică directorul gimnasiului Stefan Iosif. Drept introducere conţine un interesant tratat de dl Arsenie Vlaicu despre „Insemnătatea contabilităţii“.

Partea I-a a programului se ocupă cu personalul didactic. De aci aflăm, că profesorii au fost în acest an scolar următorii:

A) *La gimnasiu:* Stefan Iosif, director şi profesor gimn. ord. def., funcţionează ca profesor de 29 ani; Nicolau Pop, conector şi profesor g. ord., funcţionează de 21 ani; Iosif Fericeanu, preot, catechet şi profesor g. ord. def., funcţionează de 25 ani; Dr. V. Glodariu, profesor ord. def., anii de funcţiune 24; Ioan Popea, profesor gimn. ordin. def., anii de funcţiune 22; Panteleimon Dima, profesor gim. ordin. def., anii de funcţiune 21; Ipolit Ilasieviciu, profesor gimn. ord. def., anii de funcţiune 18; Lazar Nastasi, profesor gimn. ord. def., anii de funcţiune 16; Nicolau Pilţia, prof. gimn. ord. def., anii de funcţiune 9; Paul Budiu, prof. gimn. ord. def., anii de funcţiune 7; Dionisie Făgărăşan, profesor gimn. provisor, anii de funcţiune 3; Silvestru Moldovan, prof. gimn. prov., anii de funcţiune 2.

B) *La scoala reală şi comercială:* Bartolomeu Baulescu, paroch, catechet provisor, anii de funcţiune 20; Iosif Maxim, profesor la scoala reală şi com. ord. definitiv, anii de funcţiune 18; Ioan Scurtu, prof. la scoala com. şi reală ordinar definitiv, anii de funcţiune 17; Ioan Bozocanu, prof. la scoala comercială şi reală ord. definitiv, anii de funcţiune 13½; Artemiu Feneşan, profesor la scoala com. şi reală ord. definitiv, anii de funcţiune 13. George Chelar, profesor la scoala comercială şi reală ord. definitiv, anii de funcţiune 7; Ioan Socaci, profesor la scoala comercială şi reală ord. definitiv, anii de funcţiune 6; Andreiu Barseanu, profesor la scoala com. ordinar definitiv, anii de funcţiune 5; Arseniu Vlaicu, lic. în ştiinţele com., profesor la scoala com. şi reală provisor; George Bârsan, profesor prov. la scoala comercială, a funcţionat 1 an.

Schimbări în corpul profesoral: 1. Profesorul Ioan Stinghe s'a pensionat din cauza de morb. 2. Profesorii suplenţi: Dionisiu Făgărăşan şi Silvestru Moldovan s'au alesi de profesori provisor la gimnasiu. 3. Arseniu Vlaicu şi George Bârsan, licenţiaţi în ştiinţele comerciale, s'au alesi de profesori provisor la scoala comercială.

În partea II-a se expune materialul parcurs în anul scol. 1886/7. În partea a III-a lucrările din limba română şi apoi urmează următoarea scurtă dare de seamă despre „societatea de lectură“:

În anul expirat scol s'a condus societatea de profesorul gimn. dl Nicolae Pilţia. Pre lungă şedinţele ordinare ținute în fiecare Sâmbătă dela 5—7 oare p. m., societatea s'a produs în 6 Ianuarie a. c. înaintea unui public numeros în sala cea mare a institutului cu disertaţiuni diferite, declamaţiuni, cestiuni de controversă, piese musicale executate de orchestru studenţilor.

a) Biblioteca societăţii consistă din 834 vol. b) Fondul de păstrare din Braşov şi într'o obligaţiune privată în suma totală de 540 fl. 66 cr. plus interesele pe 2 ani.

c) Instrumente musicale în valoare de 96 fl.

(Va urma.)

Varietaţi.

(O femeie cu cinci bărbaţi.) Un lucrător de origine germană, serie „Curierul Statelor-Unite“, Albert Irvén, tradus înaintea tribunalului corecţional din Brooklyn, pentru-că îşi bătuse soţia, a făcut judecătorului următoarele de-stăinuri:

„Când am făcut cunoştinţa aceleia, care aji este soţia mea, 'mi-a spus că nu scie exact ce vîrstă are, deoarece-ce era orfană. După-ce m'am căsătorit cu dînsa, am aflat că eram al cincilea soţ al ei. Ea se căsătorise pentru prima oară la Saint-Louis şi se divorţase puţin după aceea.

După un an ea s'a căsătorit pentru a doua oară, şi acesta nu întîrziă să o părăsească. Ne-mai auzind să se vorbească de dînsul în decurs de mai mulţi ani, ea se căsătorii cu un al treilea, un anume William Schubert. Nenorocitul, D-deu să-l ierte! a murit; după câteva luni de căsătorie, el înnebunise şi muri într'un asil de alienaţi. În anul următor ea se căsătorii cu un al patrulea, anume Korneck, care muri sucit în stradă. Abia fu îngropat şi după câteva săptămîni făcui cunoştinţă cu vîduva; ea îmi spuse, că simte pentru mine un amor viu şi după şase luni dela moartea soţului ei Nr. 4, mă căsătoriiu cu dînsa. De atunci, viaţa pentru mine a fost un adevărat infern; soţia mea este deja sătula de mine şi se înamoră după un om de nimic din New-York, pe care n'am voit să-l primesc în casă; de aci au urmat certuri între noi, şi din cauza aceasta ea a făcut să fiu arestat.“

Judecătorul în urma acestora a ordonat să se pună imediat în libertate nenorocitul soţ.

Rectificare. În articolul „Cestiunea gimnasiului din Blaj“ din Nrul 163 al „Tribunei“ s'au strecurat următoarele erori de tipar: Nrul 163, pag. I. alineatul 3, şirul al 3-lea: „că se îndoesce despre gimnasiul din Blaj“, — în loc de asta are să se cetească: „că se îndoesce despre exactitatea informaţiunilor, cele are despre gimnasiul din Blaj“; apoi acelaşi număr, pag. II. columna 1, şirul 51 cetit din sus în jos: „nu a fost nici decum mai mare sub Excelenţa Sa Metropolitul Şuluţ“, — să se cetească: „nu a fost nici decum mai mare sub Excelenţa Sa Metropolitul Vancea, decât sub Metropolitul Şuluţ.“

Din public.)*

Convocare.

„Reuniunea învăţătorilor români ort.-răs. din districtul X (Braşov) al arhiepiscopiei transilvane“ îşi va ţine adunarea sa generală la 24, 25 şi 26 August a. c. st. v. în Braşov. La această adunare se invită toţi P. T. D-nii membri ai Reuniunii.

Programa.

Şedinţa I. Luni, 24 August a. m.

1. Deschiderea şedinţei prin presidiu.
2. Apelul nominal.
3. Raportul general al comitetului central despre activitatea sa în decursul anului 1886/87.

Şedinţa II. Luni, 24 August p. m.

4. Raportul casarului despre averea Reuniunii.
5. Raportul bibliotecarului.
6. Raportul şi raţiociniul comitetului central despre foia Reuniunii: „Scoala şi Familia“ anul I şi II.
7. Alegerea comisiunilor revêdătoare şi de scontare.
8. „Metoda specială a limbei maghiare în scoalele populare române“, disertaţiune de membrul I. Broş.

Şedinţa III. Marţi, 25 August a. m.

9. Raportul special al comitetului central asupra temelor pertractate în despărţiminte: „Descrierea ferului“, prelegere practică pentru anii din urmă ai scoalei primare, şi: „Cum să facem pe elevii din anul I de scoală cunoscuţi cu noţiunea propoziţiune (dicere); desfacerea ei în vorbe, silabe şi sunete?“
10. Discutarea temei prescise de măr. consistor arhiepiscopesc din Sibiu: „Care este cauza, pentru care grădinile scoalelor nu se sporesc, şi pentru-ce unii învăţători, avînd pămînt pentru grădina de scoală, nu-l cultivă pentru instruirea scolarilor în grădinarit, şi ce măsuri ar fi a se lua pentru a se da un avînt mai mare în instruirea acestui ram folositor?“

Şedinţa IV. Marţi, 25 August p. m.

11. Rapoartele comisiunilor.
12. „Câteva îndrumări practice la propunerea istoriei în scoalele populare“, de membrul I. Dariu.

Şedinţa V. Mercuri, 26 August a. m.

13. Discutarea temei prescise de măr. consistor arhiepiscopesc din Sibiu: „Care sînt cauzele, pentru care absenţile scolare sînt prea numeroase şi prin ce s'ar pute delătura acest inconvenient împedecător în instrucţiunea poporală?“
14. Stabilirea bugetului pe anul 1887/88.

Şedinţa VI. Mercuri, 26 August p. m.

15. Alegerea noului comitet pe un period de 3 ani.
16. Propuneri de sine stătătoare.

La însărcinarea comitetului central al Reuniunii:
Braşov, 15 Iulie 1887 v.

St. Iosif, preşed.

I. Dariu, secretar I.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Sofia, 4 August n. Scirile sosite dela Nacievici sînt mulţumitoare. Ele spun, că prinţul de Coburg persistă în hotărîrea de a primi tronul bulgar, dar 'şi-a rezervat pentru mai apoi hotărîrea de a fixa timpul, când are să sosească în Bulgaria.

Constantinopol, 4 August n. Poarta a părăsit idea de a convoca o conferinţă europeană, fiindcă nu sînt prospecte de a obţine învoirea tuturor puterilor, cu deosebire a Rusiei.

Paris, 4 August n. Sindicatul presei şi studenţii au trimis familiei lui Katkoff telegrame de condolenţă. Liga patriotică a delegat pe Darrulede la serbarea înmormîntării lui.

Roma, 4 August n. Pentru a onora memoria lui Depretis, regele a aminat toate hotărîrile sale relative la afacerile de stat până după înmormîntarea acestuia. Regele sosesce Sâmbătă la Roma, pentru a lua hotărîri conform situaţiunii.

Stradella, 4 August n. Regele a trimis o frumoasă cunună de brons, care a fost aşedată pe cosciugul lui Depretis. La înmormîntare prinţul Amadeo va reprezenta pe regele.

Redactor responsabil: În absenţa lui Cornel Pop Păcurar: Pompiliu Piposiu.

Economie.

Starea sămănăturilor   cea economică dela 19—25 Iulie a. c.  n Ungaria  i p r ile ardelen.
(Urmare.)

Rapi a:  n  inuturile din st nga Dunării cu pu ine excepțiuni s'a  mbl it aproape pretutindena; recolta în genere e pu in mul umitoare.  n partea dreaptă a Dunării recolta rapiței e mijlocie  i în unele locuri chiar sub-mijlocie.  n p r ile din dreapta Tisei, în comitatele Ung  i Zemplin recolta e slabă, în privin a calitativă însă e bună; în comitatul Abauj-Torna în toat a privin a e slabă.

Cucuruzul:  n partea st ng  a Dunării stagnează, e micu   i pu in promi tor; în comitatele Pojon  i Zemplin în mare parte e slab.  n  inuturile din dreapta Dunării din cauza îndelungatei secete a fost împedecat în desvoltare  i astfel e foarte slab.  ntre Dunăre  i Tisa, pe unde a c du  ploaie, s'a  mbun t i ; în genere e mărunt  i promite o recoltă slabă.  n regiunile din dreapta Tisei, în comitatele Abauj-Torna  i Sepe  e în stare mul umitoare, în genere însă e mărunt  i promite o recoltă pe c t se poate de slabă; în 20 Iulie a. c. a fost greu lovit de peatra ce c du e în acest  inut.  n partea st ng  a Tisei a suferit mult din cauza secetei, dar' în urma ploii c du e la 17  i 19 Iulie s'a îndreptat,  i acum prospiciaz  bine.  ntre Tisa  i Mur   cucuruzul în genere e în stare bună, se simte însă mult lipsa de ploaie. —  n comitatele ardelen seceta îl  mpedec  mult în desvoltare,  i cu toate că mai nainte era în stare bună, acum mai în urmă stagnează, frunțele încă încep a 'i-se usca; a înspicat, ce-i drept, dar' rodul  i este împedecat în desvoltare  i astfel în genere — cu excepțiunea comitatelor Sibiuului  i Odorheiului, unde s'a desvoltat în mod destul de favorabil — recolta va fi de tot slabă.

T tareea  i m z richea:  n p r ile din dreapta Dunării încep a se coace; recolta va fi diferită.  n partea st ng  a Tisei sînt în stare bună.  n  inuturile din giurul Tisei  i Mur  ului din cauza secetei foarte anevoie progresează în desvoltare. —  n comitatele ardelen, în Alba-inferioară  i Turda m z richea e în stare bună, în comitatul Bra ovului însă e atacată de  oareci.
(Va urma.)

Pia a din Media , 2 August. Gr u hectarlitra fl. 5.80 p n  fl. 6.10; gráu mestecat fl. 4.20 p n  fl. 4.50; s cara fl. 3.60 p n  fl. 3.80; or ul — p n  fl. —; ov sul fl. 2.20 p n  fl. 2.30; cucuruzul fl. 4.— p n  fl. 4.25; s m n  de c nep  fl. 3.— p n  fl. 3.50; crumpenele fl. 1.50 p n  fl. 2.—; m laiul hectarlitra fl. — p n  fl. 8.—; mazerea fl. 5.— p n  fl. 5.50; fasolea fl. 3.50 p n  fl. 3.75; lintea fl. — p n  fl. —; chiminul (s c reanu) fl. — p n  fl. 40.—; s u brut 100 kilograme fl. 20.— p n  fl. 24.—; lumini de s u v rsate fl. 36.— p n  fl. 40.—; unsorea de porc fl. 55.— p n  fl. 60.—; sl nina fl. 50.— p n  fl. 60.—; c nepa fl. 36.— p n  fl. 40.—; f nul fl. 1.— p n  fl. 1.40; s punul 100 buc  i fl. 20.— p n  fl. 26.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vit  chilo 30 p n  32 cr.; carnea de vi el 30 p n  36 cr.; carnea de porc 40 cr.

T rgul de rimători în Steinbruch.  n 2 August n. s'a notat: unguresci b tr ni grei — cr. p n  — cr. unguresci grei, tineri 46.— cr. până 46.  cr., de mijloc 46.— cr. până 46.  cr., u ori 46.  cr. p n  47.— cr., marfă  r neasc , grea — cr. p n  — cr., de mijloc 45.— cr. p n  46.— cr., u oar  46.— cr. până 46.  cr., rom nesci de Bakony, grei — cr. p n  — cr., transito de mijloc — cr. p n  — cr. transito u ori — cr. p n  — cr., transito s rbesci grei 45.— cr. p n  46.— cr., transito de mijloc 45.— cr. p n  46.— cr., transito u ori 45.— cr. p n  46.— cr.,  ng ra  i cu ghindă — cr. p n  — cr. per 4  cumpăniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 3 August st. n.
Sibiu: 68 78 56 6 90.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapeșta
dela 2 August st. n.

Gr u (din Banat): 72—73 Kilo fl. — pănă — 60—80 Kilo fl. — p n  —, (l ng  Tisza) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 77—81 Kilo fl. 8.15 p n  8.40, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 77—81 Kilo fl. 8.10 p n  8.35, (de Alba-Regal ) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 77—81 Kilo fl. 8.15 p n  8.40, (de Bacska) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 77—81 Kilo fl. 8.20 p n  8.35, (din Ungaria de nord) 72—73 Kilo fl. — p n  —, 77—81 Kilo fl. — p n  —.
S cara (unguresc ) 70—72 Kilo fl. 5.80 p n  6.— (Or  nutre ) 60—62 Kilo fl. 5.64 p n  6.20; (de ber rie) 62—64 Kilo fl. — p n  —.
Ov s (unguresc) 37—40 Kilo fl. 5.20 p n  5.70.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.65 p n  5.70; de alt soi fl. 5.60 p n  5.65.
Rapi a fl. 11  p n  11 ; de Banat fl. 11.  p n  9. .
M laiu (unguresc): fl. 4.30 p n  4.70.
T mpul de furnisare.
Gr u (prim var ) 75 Kilo fl. 7.79 p n  7.81 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.22 p n  7.24.
S cara (prim var ) 69.  Kilo fl. 6.13 p n  6.15.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.50 p n  5.51.
Rapi a (August—Septembrie) fl. 11.  p n  11. .
Sp rt (brut) 100 L. fl. 25.50 p n  26.—.

Cursul pie ei din Sibiu

din 4 August st. n. 1887.

H�rtie-monet� roman�	Cump.	8.52	v�nd.	8.55
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.10	"	1.11

Bursa de Bucure ci.

2 August — 4 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5�	—	—
Renta română amort. 5�	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6�	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6�	—	—
�mprumutul Municipal 5�	—	—
Scrisuri func. rurale 7�	—	—
Scrisuri func. rurale 5�	—	—
Idem urbane 7�	—	—
" 6�	—	—
" 5�	—	—
Banca Na�. (500 lei vărs. Într.)	1010.—	—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vărs.)	—	—
Soc. de Asig. Na�. (200 lei vărs.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei vărs.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei vărs.)	—	102.—
Oblig. Casei Pensiuilor	—	—
Agio	15.25	—
Schimb		
Londra 3 luni	25.28�	—
" cek	25.40	—
Paris 3 luni	99.95	—
" cek	100.70	—
Berlin 3 luni	124.15	—
" cek	124.70	—
Viena	2.02�	—
Agio	15.25	—

Bursa de Budapeșta

din 3 August st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6�	100.80
" " h�rtie " 4�	87.45
" " h�rtie " 5�	150.50
�mprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.75
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.75
Bonuri rurale ung.	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " b�n�t�ne-timigene	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " transilvane	104.25
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin	100.—
�mprumut cu premiu ung.	124.—
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	123.50
Renta de h�rtie austriac�	81.50
" " argint austriac�	82.60
" " aur austriac�	112.50
Losurile austr. din 1860	136.—
Ac�iunile băncei austro-ungare	880.—
" " de credit ung.	288.—
" " " austr.	282.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. �i ec. "Albina"	102.—
Argintul	—
Galbeni �mper�tesci	5.90
Napoleon-d'ori	9.92
Mărci 100 imp. germane	61.40
Londra 10 Livres sterlingi	125.35

Bursa de Viena

din 3 August st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6�	100.70
" " h�rtie " 4�	87.40
" " h�rtie " 5�	150.50
�mprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.80
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " b�n�t�ne-timigene	104.25
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.25
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin	100.50
�mprumut cu premiu ung.	124.—
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	123.50
Rentă de h�rtie austriac�	81.50
" " argint austriac�	82.70
Rentă de aur austriac�	112.70
Losuri austr. din 1860	136.75
Ac�iunile băncei austro-ungare	882.—
" " de credit ung.	287.50
" " " austr.	281.90
Argintul	—
Galbeni �mper�tesci	5.91
Napoleon-d'ori	9.95
Mărci 100 imp. germane	61.52�
Londra 10 Livres sterlingi	125.30

Nr. 67—1887.

[474] 2—2

Concurs.

Din partea presid. comitetului „Fondului pisetal” din Abrud—Ro ia se deschide concurs pentru postul de moa .

Acest post este împreunat cu 120 fl. v. a. salar anual; concurente, în termen de 4 s pt m ni computat din 27 l. c. pre l ng  diploma despre gradul de mo it. Aleasa moa  va fi obligată a ajuta familiile proprietarilor  i lucrătorilor de mine în comuna Bucium.

Concursele ajustate cu documentele recerute, sînt a se adresa în termenul de-fipt subscrisului pre edinte în Ro ia.

Concursele prezentate mai t r iu nu se vor lua în considera iune.

Abrud,  n 27 Iulie 1887.

K pes Ferencz,
notar.Ajtay J nos,
pre ed. comit.

Publica iunile „Cancelariei Negru iu”

 n Gherla — Sz-Ujv r — Transilvania.

[467] 13

„**Amicul Familiei.**” Diar beletristic  i enciclopedic-literar cu ilustra iuni. Cursul XI. — Apare în 1  i 15  i a unei în numeri c te de 1 —2  coale cu ilustra iuni frumoase;  i publică articoli sociali, poezii, romane, romanuri, suveniruri de c l totie  . a.; — mai departe tractează cestii literare  i  tiin ifice, cu reflexiune la cerin ele vie ii practice; apoi petrece cu aten iune vie a socială a Românilor de pretutindena, precum  i a celorlalte popora iuni din patrie  i străinătate;  i prin umor dulce  i satiră aleasă nisuesce a face c te o oară plăcută familiei strivite de grijile vie ii;  i preste tot nisuesce a  tinde tuturor indivi ilor din familie o petrecere nobilă  i instructivă. — Pre ul de prenum ra iune pe anul întreg e 4 fl., pentru România  i străinătate 10 franci — lei noi, plătibili  i în timbre postale.

„**Preotul român.**” Revistă bisericească, scolastic   i literară. Cursul XIII. — Apare în bro uri lunare c te de 2 —3  coale;  i publică articoli din sfera tuturor sci n elor teologice  i între acestia mul ime de predice pe Dumineci, sărbători  i diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice  i  tiin ifice-literare. — Pre ul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili  i în bilete de bancă  i în timbre postale.

Poterea amorului. Novell  de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 20 cr.

Idealul pierdut. Novell  originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novell  de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 15 cr.

F nt na dorului. Novell  populară de Georgiu Simu. Pre ul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novell  de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negru iu. Pre ul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schi   din emigrarea lui Drago . Novell  istorică na ional . Pre ul 20 cr.

Numerii 76  i 77. Nar  iune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Pre ul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schi   din sfera educa iunii. După Ernest Legou v  membru al academiei franceze. Pre ul 10 cr.

Herman  i Dorotea după W. de Goethe, traduc iune liberă de Constantin Morariu. Pre ul 50 cr.

Ifigenia  n Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Pre ul 30 cr.

Ifigenia  n Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Pre ul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St.  iulu iu. Pre ul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică  inut  în salele gimnasiului din Fiume prin Vincen iu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Pre ul 15 cr.

Poezii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese  i arangiate. Pre ul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri  i vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Pre ul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Clo ca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Pre ul 20 cr.

Apologie. Discu iuni filologice  i istorice maghiare privitoare la Români,  nvederite  i rectificate de Dr. Gregoriu Sila i. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr.  inc i. Pre ul 30 cr.

Renascerea limbei rom nesci în vorbire  i scriere  nvederit   i apre iat  de Dr. Grigoriu Sila i. (Op. complet.) Bro ura I, II  i III. Pre ul bro . I, II. c te 40 cr. — Bro ura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român, Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante  i

amuzante. Pre ul la toate patru 1 fl., — c te una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante  i amuzante. Pre ul 30 cr.

Colect  de re epte din economie, industrie, comerțiu  i chemie pentru economi, industria i  i comercian i. Pre ul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Ro iu. Ed. II. Pre ul 30 cr.

 ndreptar teoretic  i practic pentru  nv  am ntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al  nv  torilor  i al altor b rba i de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprim ria „Aurora.” 1885. Pre ul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!”  i în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl  i recomandăm spriginii publicului român mai ales directorilor  i  nv  torilor ca celor în prima linie interes i.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Pre ul 30 cr.

Manual de gramatică limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin  naltul minister de culte

 i înstrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Pre ul 30 cr.

Nu mă uita. Colec iune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii  . a. Pre ul 50 cr.

Cele mai ieftine c r i de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni  i c nt ri bisericesci foarte frumos ilustrată. Pre ul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în p nz  60 cr., legat mai în 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. C rticic  de rugăciuni  i c nt ri bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Pre ul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în p nz  26 cr.

C rticic  de rugăciuni  i c nt ri pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Pre ul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea S ntei Vergure Maria a Născătoarei de D- eu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Pre ul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACTIILE TUTUROR institutelor de credit și economii  i se schimbă cupoanele acelor  cu trei luni înainte de scaden a lor.